

Opinies Columns

Dit plusartikel is exclusief voor abonnees, maar we bieden het je gratis aan. Zo kan je kennismaken met De Standaard.

OPINIE VERKIEZINGEN VS

Een verwaande kletsmaajor als Trump kun je alleen gezamenlijk aanpakken (maar daar zijn de Republikeinen te bang voor)

Iedereen is bang voor de pestkop op de speelplaats. — © via reuters

De Republikeinse elite vond Trump altijd al een onuitstaanbare narcist, een ongeleid projectiel, ongeschikt voor het ambt, schrijft Frans Verhagen. Waarom huppelt ze dan achter de man aan?

Frans Verhagen
Journalist, auteur van De Amerikaanse president. Geschiedenis van het machtigste ambt ter wereld (Boom).
Vandaag om 03:00

Dat de kiezers Donald Trump blijven omarmen, kan ik verklaren, maar waar ik me echt het hoofd over breek, is de vraag hoe die man de Republikeinse Partij kon kapen. Leidende Republikeinen weten dat Donald Trump liegt, is veroordeeld voor aanranding en financiële fraude en steeds meer op een mentale flipperkast gaat lijken. Ze hebben gezien en soms zelfs uitgesproken dat Trump een gevaar is voor de rechtsstaat, voor de democratie. Hun kandidaat lapt de grondwet aan zijn laars. Hij verloor drie verkiezingen op rij. Hoe kon die loser de oudste partij van Amerika inpakken?

De eenvoudigste verklaring zijn die kiezers. Trump heeft hen in beweging gebracht en zichzelf aan de macht geholpen. Hij kreeg weinig hulp van de Republikeinse Partij, die hem eigenlijk niet lustte. Toen Trump in 2016 tot ieders verrassing, ook die van hemzelf, werd gekozen, zagen de Republikeinen, die ook de meerderheid hadden in het Congres, ongekende mogelijkheden. Ze bewogen soepel mee met de macht. Het leverde de gewenste belastingverlagingen op, maar niet veel meer. Trumps critici uit 2016 zwegden of plooiden zich flexibel tot vaste golfpartner van de president.

Hoewel de Republikeinen in 2018 de tussentijdse verkiezingen zwaar verloren, sprak het bijna voor zich dat Trump in 2020 opnieuw de Republikeinse kandidaat zou zijn. Tot hier was het antwoord op mijn vraag eenvoudig: de drijfveer was politieke macht. Daarvoor nam de Republikeinse elite Trump voor lief, al vond ze hem privé een onuitstaanbare narcist, een onverantwoordelijke parvenu, ongeschikt voor het ambt. Zolang ze haar beleid kon realiseren en de Democraten kon dwarsbomen, zo lang zou ze hem steunen. Te verwachten was dat de Republikeinen zich zouden hergroeperen na Trumps nederlaag in 2020.

Ze murmelden wat mee met Trumps grove leugendat hem de overwinning was ontstolen, erop rekenend dat die kwakkel geen lang leven beschoren zou zijn. Dat was een fatale misrekening. Door de leugens van Trump niet krachtig te weerleggen, legitimeerden de Republikeinen ze. Waarom spraken ze zich niet uit? Onderschatting, denk ik, gecombineerd met lafheid. Waarom je nek uitsteken voor iets dat wel zou verdwijnen?

Politieke nalatigheid

Het leidde tot de putschpoging op 6 januari: de bedreigingen aan het adres van vicepresident Mike Pence en de bestorming van het Capitool. Voor veel Republikeinen was daarmee de maat vol. Medewerkers liepen weg uit het Witte Huis. Je zou verwachten dat de Grand Old Party, de Republikeinse Partij van Abraham Lincoln, nu Donald Trump definitief opzij zou zetten.

Even leek de Republikeinse leiding, Speaker Kevin McCarthy en Senaatsleider Mitch McConnell, Trump verantwoordelijk te houden. Even maar, want binnen de week lag McCarthy in Florida aan de voeten van Trump, bang voor de eigen geradicaliseerde afgevaardigden. McConnell stelde Trump verantwoordelijk, maar verbond er geen conclusies aan. Hij weigerde leiding te geven aan het impeachmentproces dat bij veroordeling Trump voorgoed buitenspel had gezet. Aan hun eigen oordeel overgelaten stemden 42 van de 49 Republikeinen tegen impeachment.

Het was een gemiste kans, politieke nalatigheid – *malpractice*, met een mooi Amerikaans woord. Door Trumps verkiezingsleugens te bestendigen, 6 januari te vergoelijken en de putschpleger niet te straffen maakten de Republikeinen Trumps comeback mogelijk. Trump kon altijd zijn kiezers mobiliseren en wie niet meedeed met de leugens en de vergoeliking viel hij genadeloos aan. Gematigde Republikeinen sneuvelden in voorverkiezingen tegen Trump-kandidaten. De gebrekkige kwaliteit van die kandidaten en de de antiabortusuitspraak van het Supreme Court kostten de Republikeinen in november 2022 een voorspelde overwinning.

Na die optater hoopte de Republikeinse elite dat voorverkiezingen Ron DeSantis of Nikki Haley aan de nominatie zouden helpen. Vergeefse hoop. DeSantis werd afgeslacht door Trump, Haley me de kar niet trekken. Omdat Trump niet debatteerde en daarmee wegkwam, en omdat Joe Biden zo zichtbaar was afgetakeld, zag de aanhang niet hoeveel ouder en eendimensionaler hij was geworden. Opnieuw was een kans gemist en opnieuw liep iedereen weer keurig in de pas achter Trump, die moeiteloos de nominatie verwierf.

Liegen is nu een vast ritueel geworden. In het debat betoogde vicepresidentskandidaat J.D. Vance nog altijd dat Trump in 2020 heeft gewonnen. Hij bagatelliseerde 6 januari. Een week later hakkelden senatoren als Tom Cotton en Lindsey Graham zich door een struikgewas aan verkiezingsleugens, om te concluderen dat Biden dan wel president was, maar toch de verkiezingen had verloren. Het is fascinerend en tegelijk bezorgend om te zien hoe politici die beter weten, gedwongen worden zich te voegen naar het woedende populisme en het de-feiten-doen-er-niet-toe-nihilisme van Trump.

Hier ligt de clou

Enkel zucht naar macht als verklaring voldoet niet. En ook rücksichtslos opportunisme is onvoldoende uitleg voor die zelfdestructie. Ik denk dat angst het antwoord is. De groten en de machtigen van de Republikeinse Partij zijn lafaards, bibberend voor de pestkop die Trump is. Ze zijn bang dat ze bij verzet of tegenspraak door hem en zijn bende worden afgetuigd. Niet onrecht: Liz Cheney en de andere negen Republikeinen die voor Trumps impeachment stemden, werden na een campagne van Trump weggestemd. Senator Mitt Romney heeft de strijd opgegeven. DeSantis is ontmanteld, Haley te kakken gezet, beiden gedwongen Trump hun trouw te betuigen.

Hier ligt de clou, denk ik. Keer je tegen Trump en je wordt genadeloos nergesabeld. Het einde van je politieke carrière is verzekerd. Niemand helpt je en dat is dodelijk: een dominante, verwaande kletsmaajor kun je alleen gezamenlijk aanpakken. Die kans hadden de Republikeinen na 6 januari. Ze durfden niet en zitten nu met hun ongewenste kandidaat.

Dat politici opportunistische lafaards zijn die er niet in slagen gezamenlijk moreel stelling te nemen lijkt een wat magere conclusie van deze overpeiningen. Maar dat is precies het soort lafhartigheid dat would-be-autocraten in staat stelt om die angsthazen uiteindelijk buitenspel zou zetten. Het is hoe Hitler aan de macht kwam. Hoe Viktor Orban en Geert Wilders gingen regeren. Het zal een zwaar bevochten verkiezing worden, op 5 november, maar deze Republikeinse Partij verdient geen overwinning. Belangrijker, Amerika moet niet het slachtoffer worden van hun *malpractice*.

Lees ook

- Dochters Belgische bedrijven doneren aan ontkenkers Amerikaanse verkiezingsuitslag**
- Trump praat over genitaliën, shit en leger inzetten tegen vijanden**
- Trump gaat frietjes bakken in McDonald's om er te beweren dat Harris dat nooit gedaan heeft**

Lees meer over

Opinie Verenigde Staten Republikeinse Partij (VS) Donald Trump Verkiezingen Amerika 2024

Mail een correctie

Binnenland

- Vandaag om 12:03 **Auto van ouders van verdwenen Franse premature baby gevonden...**
- Vandaag om 11:28 **Auto van ouders vermiste baby Santiago teruggevonden in regio C...**
- Vandaag om 03:00 **Barbara Sarafian ontdekte borstkanker door haar hond: "Soms ...**
- Vandaag om 02:59 **Zijn we zo geobsedeerd door onze nachtrust dat het ziekelijg w...**
- Gisteren om 19:52 **Magistraten vechten schorsing aan na gesjoemel met examenvrag...**
- Gisteren om 19:02 **Belg riskeert twintig jaar cel na aanranding en geweldpleging tijd...**
- Gisteren om 18:09 **Congolese kardinaal noemt moord op Lumumba "zwarte vlek" o...**
- Gisteren om 16:42 **Premature baby uit Frans ziekenhuis verdwenen, politie zoekt oo...**
- Gisteren om 15:38 **Parking Zuid XXL in Gent: gek of geniaal? "Dit is net een groen..."**

Buitenland

- Vandaag om 13:41 **Verkrachte Gisèle Pelicot richt zich op proces tot haar man: "Hoe ...**
- Vandaag om 12:53 **Live Oekraïne | Amerikaanse defensie-minister bevestigt dat Noor...**
- Vandaag om 12:52 **Live Midden-Oosten | Nieuwe poliovacinatie in Gaza uitgesteld d...**
- Vandaag om 12:45 **Twee mensen ongetuigd bij poging om Kanaal over te steken, 4...**
- Vandaag om 10:55 **Live VS | Campagneteam Trump dient klacht in tegen Britse Labo...**
- Vandaag om 10:14 **Obama rapt "Lose yourself" van Eminem tijdens campagne rally vo...**
- Vandaag om 05:52 **Ex-advocaat van Trump, Rudy Giuliani, moet appartement in New...**
- Vandaag om 05:06 **Poetin en tientallen zieken in VS na E-coli-uitbraak gekinkt aan Me...**
- Vandaag om 03:00 **Doed in reëntal zieken in VS na E-coli-uitbraak gekinkt aan Me...**
- Vandaag om 03:00 **Westerse bedrijven investeren miljoenen in laserwapens die dr...**
- Vandaag om 03:00 **Ministers Israëlische regering pleiten voor kolonisatie van Gaza**
- Vandaag om 03:00 **Poetin, Xi, Kim en de ayatollahs vinden elkaar in het "kwartet va...**
- Gisteren om 20:21 **Geheime documenten over Israëlische aanval op Iran lekken vi...**
- Gisteren om 19:02 **Belg riskeert twintig jaar cel na aanranding en geweldpleging tijd...**
- Gisteren om 18:09 **Congolese kardinaal noemt moord op Lumumba "zwarte vlek" o...**
- Gisteren om 17:49 **Italiaanse regering probeert met tegenzet Albanie-deal te reddene...**
- Gisteren om 17:12 **De verkiezingen in Amerika: waarvoor wordt er gestemd? Wanneer...**
- Gisteren om 17:11 **Voormalig topman van Abercrombie & Fitch opgepakt voor seksu...**
- Gisteren om 16:30 **Op stap in Indiana: zeg niet langer evangelische kerk, maar ker...**
- Gisteren om 16:08 **Irak: plaatselijke leider Islamitische Staat gedood**
- Gisteren om 15:58 **Israëlisch leger valt Palestijnen aan die gewonde 13-jarige prober...**
- Gisteren om 15:46 **Oostenrijkse president passeert uiterst rechtse winnaar verkiezin...**

Cultuur en media

- Vandaag om 13:35 **"Pingü" maakt comeback bij animatiestudio Aardman**
- Vandaag om 11:00 **Een walvis zonder groeispuurt en een tegendraadse zalm. Dit zijn d...**
- Vandaag om 03:00 **Roman Polanski schijnt in zaak seksueel misbruik uit 1973**
- Vandaag om 03:00 **Theatermaker Abke Haring zeekt zeven jaar na pijnlijk afscheid te...**
- Vandaag om 03:00 **"Meer dan een droom": verrissend eerlijke documentaire over L...**
- Vandaag om 03:00 **En daar is de volgende muzikale biopic alweer: "Monsieur Azna...**
- Vandaag om 03:00 **Animal farm**
- Vandaag om 03:00 **Vandaag op tv: prachtige Ketnetreeks en aangrijpend Libanees dr...**
- Vandaag om 03:00 **Nieuwe Ketnetreeks "Wat niemand ziet" is een ode aan de veerk...**
- Vandaag om 03:00 **"Monsieur Aznavour" is een film zoals de chansonnier zelf was: ...**
- Gisteren om 16:30 **Paul Di'Anno, de eerste zanger van Iron Maiden (1958-2024)**
- Gisteren om 16:30 **Wat een mopje over Will Turla in 'De ideale wereld' kan tweevgebr...**
- Gisteren om 15:19 **Schilderij op iconische foto van de 'Monuments Men' wordt ge...**
- Gisteren om 15:10 **Dankzij extra veiligheidsmaatregelen kan "reuzenshoarma" in Ne...**
- Gisteren om 14:58 **Qmusic en Radio 1 zijn de winnaars van de zomer**

Biz

- Vandaag om 13:18 **Live Economie | Trump bij 500 rijksten ter wereld**
- Vandaag om 12:09 **Lenen voor een huis kan opnieuw op 40 jaar, welke troeven hee...**
- Vandaag om 03:00 **Supernota geeft sociale partners twee jaar om index en loonnor...**
- Vandaag om 03:00 **Tsjechische bank Banka Creditas koopt MeDirect**
- Vandaag om 03:00 **Arizona-partijen maken veert met afschaffing wet op kernuitstap**
- Gisteren om 20:32 **Nog nooit stelde Belgische industrie zo weinig voor in Europa**
- Gisteren om 18:12 **Zo speculeren de markten op de verkiezingen in de VS**
- Gisteren om 16:35 **Supernota wil rekenen minimale spaarrente opleggen**
- Gisteren om 16:00 **Met successieverzekering kunt u scharrelbelasting ontlopen**
- Gisteren om 15:13 **Wie zijn de rijkste Belgen? "De lijst is als een foto van onze ecoo...**
- Gisteren om 14:13 **Warmte uit rioolwater kan gebouwen verwarmen**

Opinies

- Vandaag om 06:37 **Lectr, cartoon van de dag**
- Vandaag om 03:00 **Het wordt interessant in Gent: een voornamelijk rechte coaliti...**
- Vandaag om 03:00 **Supernota geeft sociale partners twee jaar om index en loonnor...**
- Vandaag om 03:00 **Klokke Roeland klept een toontje lager**
- Vandaag om 03:00 **Alen Navo-lidmaatschap kan Oekraïne een West-Duitse toeko...**
- Vandaag om 03:00 **Een verwaande kletsmaajor als Trump kun je alleen gezamenlij...**
- Gisteren om 22:09 **Kama**
- Gisteren om 16:55 **Hier met dat menstruatieverlof!**

Sport

- Vandaag om 03:00 **Internationale wielervederatie wil in 2026 een 'salary cap' in het...**
- Gisteren om 20:49 **Club betaalt leergeld in de Champions League, en verliest met tie...**

Niet te missen in DS+

- Als Palestijnse professor Zakaria Shehab getuigt vanuit Jabalia: "Er is een slachting aan de gang. We kunnen nergens heen"**
De Palestijnse universiteitsprofessor Zakaria Shehab (38) heeft het noorden van Gaza nooit ...
- Windmolens zaaien, storm oogsten: "De hele dorpsgemeenschap stort in"**
Vlaanderen wil groene energie, maar haast elke nieuwe windmolen krijgt tegenwind. In het ...
- Willem Vermandere over zijn pensioen: "Ik heb die knoop met een grote bij doorgehakt"**
"De verwarring slaat toe, tussen mijn rijmen, muziekskes en
- Amerikanen verhuizen massaal naar staten waar klimaatrampen het hardst toeslaan**
Amerikaanse regio's met de snelst groeiende bevolking zijn vaak de grootste risicozones

LEES MEER MENINGEN UIT DE KRANT

Commentaar

- Supernota geeft sociale partners twee jaar om index en loonnorm te hervormen**
- In Gent lijken ze nu gewoon wat meer op Antwerpen**
- Ranst is meer een incident dan een dijkbreuk: het cordon is sterker dan ooit**

Opinies

Harris spreekt 'de derde partij' van Amerika aan – die van de niet-kiezers
In de nasleep van de Democratische Conventie lijken heel wat niet-kiezers geneigd om in november bij de Amerikaanse ...

Natuurherstel kan ons grote diensten bewijzen
Los van de intrinsieke waarde, is de natuur ook economisch waardevol, schrijven Patrick Meire en Bart Vangansbeke.

België laat zich de kaas van het brood eten
Nu de federale onderhandelingen op apegapen liggen, is het aan de regering in lopende zaken om een Europees ...

Terug naar school: vopende leerlingen met een halve liter Monster en verslinderer van TikTok
Waarom zijn we zo huiverig voor een smartphoneverbod op scholen, vraagt Joeri Casteleyn zich af. We kunnen leren van ...

De mening

Hier met dat menstruatieverlof!
Tessa Vanbrabant pleit voor menstruatieverlof. Niet omdat menstrueren een ziekte zou zijn, ...

Columns

Klokke Roeland klept een toontje lager

Hier met dat menstruatieverlof!

Mijn gestolen iPad die opduikt in Oekraïne? Misschien wel om killer drones aan te sturen

Cynische machtsspelletjes op de kap van mensen die zorg nodig hebben

De Europese migratieaanpak: dure dromen en falende fantasietjes

De eerste die nog "goed gedaan" zegt tegen een toekomstige vader, krijgt met mij te maken

Wouter Deprez maakt zich zorgen over de achteruitkachelende resultaten van Vlaamse scholieren

ChatGPT is goed voor de gelijke onderwijskansen

Alle leden van MC5 hebben het loodje geleed, dus roepen we het zelf: "Kick out the jams, motherfuckers!"

Eenzaamheid: makkelijker te betreunen dan te bestrijden

Correcties en aanvullingen

correcties & aanvullingen

stuur ons uw lezersbrief

Meest recent | Meest gelezen

- Als Poetin Smartschool zag, hij zou zeggen: "Dat is mijn tool, wij gebruiken dat al jaren"**
- Lectr, cartoon van de dag**
- Supernota geeft sociale partners twee jaar om index en loonnorm te hervormen**
- Een kortere zomervakantie, voor méér "zomer" in de herfst en in de winter**
- In Gent lijken ze nu gewoon wat meer op Antwerpen**

16°C 34km -0.07%

Liever altijd en overal onbeperkte toegang tot onze journalistiek? Lees nu onbepaald digitaal en zaterdag op papier voor maar € 5/week. Zo blijf je betrokken in een wereld vol verandering.

Ontdek het aanbod